Wydanie wieczorne.

„GŁOS NARODU"

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12 w południe i o godzinie 6-tej wieczór.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie 2 kor. 70 hal. kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10 w innych państwach kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie Zmiana adresu: 40 hal.

Wychodzi dwa razy dziennie. Cena 4 halerze. Wychodzi dwa razy dziennie.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JOZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

„GŁOS NARODU"

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal., wieczorny 4 hal. Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty franco do Administracji „Głosu narodu". Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyj przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchji i w państwie niemieckiem. — Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy Redakcya nie zwraca. AdresRed. Ul. św Krzyża l. 7. Adres tel. „Głosu Narodu" Kraków, Tel. Nr 190.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu" róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej, l. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 15 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasaż Haussmanna. w Wiedniu Haasenstein & Vogler. M. Opelik, M. Dukes, M. Schalek, E. Brunn, Kutschbera & Sohleri, R. Moses Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Baczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Johnes & Cie.

Nr. 313 — Kraków, niedziela 12 lipca 1908 r. — ROK XVI.

Kronika.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!
KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCJAN!

Kalendarzyk niedzielny.

W niedzielę dnia 12 lipca:

Teatr miejski: „Wesoła wdówka".

Teatr Rozmaitości: o godz. 4 popoł. przedstawienie kinematograficzne pochodu jubileuszowego w Wiedniu; wieczorem przedstawienie teatru rozmaitości o godz. 8 wiecz.

Stereoglob (ul. Szewska 15): „Styrja".

Zjazd strażacki: o godz. 8 rano pochód z Rondla na Wawel; o godz. 11 zebranie w ratuszu; o godz. 3 popoł. walne zgromadzenie w sali Rady miasta.

Park podgórski: popołudniu festyn akademicki i teatr rozmaitości.

— JUBILEUSZ PROFESORA. Dzisiaj przed południem odbyła się w Collegium Novum pięknа uroczystośc uniwersytecka. Uczniowie i koledzy uczcili prof. historji powszechnej na Un. Jag. dra Wincentego Zakrzewskiego skromnym obchodem jubileuszu 35-letniej jego pracy profesorskiej. W sali wykładowej zebrali się koledzy jubilata prof. St. hr. Tarnowski, Morawski, Sokołowski, Czermak, Krzyżanowski, Bieńkowski, Estreicher, Ulanowski, dr Bujak, dr Tokarz, kustosz Biblioteki Jag., dr Korzeniowski i jej dyrektor dr Pappée, oraz wielu byłych i obecnych uczniów jubilata. Wchodzącego do sali profesora powitali zebrani burzliwymi oklaskami, poczem prof. Krzyżanowski złożył hołd sędziwemu jubilatowi imieniem byłych uczniów, przepraszając równocześnie za spóźnienie obchodu. Prof. Zakrzewski ukończył bowiem 35 lat pracy profesorskiej jeszcze w ubiegłym roku. Dr Kamieniecki ofiarował uastępnie jubilatowi książkę pamiątkową, zawierającą 13 prac byłych jego uczniów, a p. Bąkowski, prezes Kółka historyków, w krótkiej przemowie podniósł zalety pedagogiczne i naukowe jubilata, tudzież jego serdeczny stosunek do uczniów.

Prof. dr Ulanowski, przemawiając imieniem najstarszych uczniów, wyraził radość, że prof. Zakrzewski mimo siwizny stoi jeszcze w toku pracy naukowej. Obchód jubileuszowy, który jest rodzajem kanonizacji jubilata, jest tylko w małej mierze wyrazem głębokiej miłości i wdzięczności do profesora, która tkwi w sercach wielkiej rzeszy uczniów.

Serdecznie odpowiedział prof. Zakrzewski. Podniósł, że jest jedynym z wielu profesorów tej wszechnicy, który wykłada na niej od chwili jej repolonizacji. W obecnym roku szkolnym, który rozpoczął się śmiercią prof. Potkańskiego, a zakończył tragicznym zgonem doc. Waszyńskiego, profesor nie chce, by obchodzono jego jubileusz zbyt głośno. Równocześnie podał do wiadomości, że w przyszłym roku ustąpi z katedry, by dać miejsce siłom młodszym. W końcu podziękował zebranym za szczere słowa życzliwości i przyjaźni.

Cała uroczystość miała charakter bardzo serdeczny.

— WYCIECZKA WŁOŚCIANSKA z rzeszowskiego, przybyła dziś o godzinie wpół do 1 w południe do Krakowa. Wycieczka liczy około 300 osób, a uczestniczą w niej obok mężczyzn także kobiety, kórych przybyło dość dużo. Uczestnicy wycieczki przybrani są w swe malownicze stroje, składające się z brązowej sukmany naszywanej czerwonemi sznurami oraz kapelusza czarnego ozdobionego wstążkami i paciorkami. Przybyłych powitał na dworcu kolejowym reprezentant sekcji wycieczek ludowych przy kraj. Związku turystycznym, poczem pod kierunkiem przewodników rozpoczęło się zwiedzanie miasta i jego pamiątek.

— ODDZIAŁ KOLARSKI „SOKOŁA" wyjeżdża w niedzielę o godz. 2 po południu do Podgórza, dla wzięcia udziału w wyścigach, urządzanych staraniem tamtejszego Oddziału.

Zbiórka w mundurach i z odznakami przy ul. Wolskiej.

— XIII ZJAZD OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ. Wczoraj wieczorem zakończył obrady pełny Komitet Zjazdu. Na dworcu kolejowym celem przyjęcia i informowania uczestników zjazdu urzęduje brandmistrz p. Flasza i członkowie komitetu. Komitet wyjednał dla uczestników zjazdu u Dyrekcji teatru połowę ceny na przedstawienie operetki w niedzielę za okazaniem karty uczestnictwa, przedstawienie zaś w parku krakowskim odbędzie się dla uczestników zjazdu bezpłatnie.

— ZJAZD STRAŻACKI. W ciągu dnia dzisiejszego przybyli do Krakowa niemal wszyscy delegaci z całego kraju na zjazd ochotniczych straży pożarnych. Przybyłych witał na dwocu kolejowym komitet zjazdu z brandmistrzem m. straży pożarnej p. Flaszą na czele. — Dziś wieczorem odbędzie sie w Parku Krakowskim narada naczelników straży pożarnych, — obrady zjazdu rozpoczną się jutro popołudniu. Przdpołudniem odbędzie się o godzinie 8 pochód z Rondla bramy Floryańskiej na Wawel, skąd po odprawieniu nabożeństwa w katedrze pochód ruszy na Rynek. Obrady odbywać się będą w sali Rady miasta.

— KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO TECHNICZNE. We środę, dnia 15 lipca 1908 roku o godzinie 7-ej wieczorem odbędzie się w domu własnym, przy ul. Straszewskiego l. 28 na II-giem piętrze posiedzenie Towarzystwa. Na porządku obrad: Referat dyr. arch. Zygmunta Hendla „Sprawa zabudowań przy kościele św. Idziego".

— ZJAZD CHIRURGÓW POLSKICH. Dzisiejszy, drugi i ostatni dzień obrad zjazdu chirurgów polskich wypełnił cały szereg odczytów fachowych i dyskusya nad nimi. Poprzednio rano — zwiedzili uczestnicy zjazdu na zaproszenie prof. dra Jaworskiego klinikę chorób wewnętrznych. Urządzenia jej okazywał i objaśniał delegatom dyrektor prof. dr. Jaworski. — Wczoraj wieczorem odbył się w salach Grand Hotelu bankiet składkowy, w którym wzięli udział wszyscy członkowie zjazdu. Dziś wieczorem zjazd kończy swe obrady, a uczestnicy jego zamiejscowi opuszczają Kraków.

— PRZED ZJAZDEM SŁOWIANSKIM w PRADZE. Na wczorajszej konferencji delegatów polskich na zjazd słowiański w Pradze, poruszano między innemi także ewentualność obrad przez zjazd ten nad sprawami politycznemi. O ile wiadomo, delegaci polscy z pod zaboru rosyjskiego otrzymali polecenie nie brania udziału w obradach nad kwestją polityki słowiańskiej. Także, w razie — gdyby zjazd uchwalił solidarne postępowanie w jakiejś sprawie — delegaci mają odstąpić od obrad na podstawie przekonania, że w porze obecnej pozostawić należy rozpatrzenie każdej kwestji przez poszczególne grupy narodowe.

Pierwotnie istniał zamiar udania się do Pragi w dniu wczorajszym wieczorem. Na wniosek jednakże delegata dra Dobrzyńskiego uchwalono wyjechać dziś rano. Odjazd 14 delegatów polskich nastąpił o godz. 7·18 rano.

— WYCIECZKA do CZECH i SAKSONJI. Akademicki Klub Turystyczny we Lwowie urządza w ostatnich dniach lipca dwutygodniową wycieczkę do Czech i Saksonji W programie zwiedzenie wystawy jubileuszowej w Pradze (3 dni), Saskiej Szwajcarji (3 dni), Drezna i tamtejszej wystawy Sztuki (2 dni), Lipska (1 dzień); za powrotem 4-dniowa wycieczka w Sudety z wyjściem na Sniezkę (1603 m.) i zwiedzenie Wrocławia (1 dzień).

Wycieczka wyruszy ze Lwowa pociągiem osobowym o godz. 11·15 w nocy w piątek dn. 24 lipca (z Krakowa 25 lipca o godz. 9 rano). Powrót prawdopodobnie w niedzielę 9 sierpnia. W wycieczce mogą brać udział także niecz łonkowie za opłatą 3 koron na rzecz klubu, tak panowie jak i panie. Koszta podróży koleją tam i napowrót wynoszą około 60 koron, ogólne koszta wycieczki wraz z podróżą 120—150 koron od osoby. Zgłaszać się można najpóźniej do 22 lipca pod adresem Akad. Klub Turystyczny, Lwów, Dom Akademicki. Wycieczkę prowadzić będzie przewodniczący klubu dr. M. Orłowicz.

— WYCIECZKA AUTOMOBILAMI PO KRAJU, ozrganizowana przez Galicyjtki Klub Automobilowy w Krakowie, odbędzie się w dn. 14, 15, 16 i 17 sierpnia br. Program przedstawia się następująco. I dzień: 14 sierpnia Lwów —Rymanów, km. 182. II. dzień 15 sierpnia Rymanów—Szmeks, km. 212. III. dzień 16 sierpnia Szmeks—Morskie Oko—Zakopane, km. 81. IV. dzień 17 sierpnia Zakopane—Kraków, km. 107.

Do wzięcia udziału w powyższej wycieczce są uprawnieni członkowie Galic. Klubu Automobilowego, atoli wolno członkom zaproponować przezydjum Klubu gości. Przyłączenie się w drodze jest pod pewnymi warunkami dopuszczalne. Zgłaszający się otrzyma dokładny opis powyższej przestrzeni ze wszystkiemi szczegółami; ponadto sekretarjat poczynił starania co do umieszczenia automobilów w stacjach, jakoteż postarał się, aby w tychże można było otrzymać benzynę i oliwę. Do współudziału w tej wycieczce zaprosił G. K. A. austrjacki i węgierski kluby automobilowe, to też leży w interesie i rozwoju i powagi galic. klubu, aby udział członków był

najliczniejszy. Wpisowe od wozu z utrzymaniem szofera wynosi za cały czas 100 kor., od osoby utrzymante dziennie 25 kor.

Program oraz przepisy obowiązujące uczestników wycieczki, są następujące:

Punkt zborny: Lwów 13 sierpnia br. Wspólna kolacja hotel Georgea godz. 8 wieczór.

Dzień I. Lwów—Rymanów klm. 182. Wyjazd 7 rano. Start: Rogatka Grodecka 6·30. Przemyśl 8·30 via Dubiecko, Bachórz, Dynów, Rymanów miasto. Rymanów-Zdrój 12·30. Śniadanie o godz. 1·30. Obiat 7 wieczór. Reunion. Stacja benzynowa: Rymanów.

Dzień II. Rymanów-Zdrój—Schmeks 212 kml. Wyjazd o 6 rano. Start: Kancelarja Zdrojowa 6·39. Krosno 7 rano, Jasło 7·40, Biecz 8·30, Gorlice 8·50, Grybów 9·20, Nowy Sącz 10, Stary Sącz 10·30, Rytro 10·40, Bela 12·10 Schmeks 12·50. Śniadanie o 2. Obiad wspólnie z W. K. A. Stacja benzynowa: Schmeks.

Dzień III. Schmeks—Morskie Oko—Zakopane klm. 81. Wyjazd 7 rano. Start: Kur-Hotel 7.30. Jaworzna (most na Białce) 8·45, Morskie Oko 9.20. Odpoczynek. Wyjazd o 11 rano, Zakopane 12 w południe. Obiad dany na cześć gości przez I wiceprezesa Dominika hr. Potockiego. Stacja benzynowa: Zakopane.

Dzień IV. Zakopane—Kraków klm. 107 Wyjazd 12 w południe Start: Klemensów. Nowy Targ 12·45, Myślenice 2, Kraków Rynek Pałac Spiski 3 popołudniu. Obiad dany przez G. K. A, Stacja benzynowa dla członków poza krakowskich: Kraków. — Przed oznaczoną porą odjeżdżać ni przyjeżdżać nie wolno. Za szkody każdy właściciel wozu sam odpowiada. Jechać na lewo, wyprzedzać na prawo.

Zgłoszenia przyjmuje Galicyjski Klub Automobilowy w Krakowie, Rynek, Pałac Spiski, Nr. telefonu 785.

— MORDERSTWO. Dnia 7 bm. odbywało się we wsi Rybnej koło Liszek wesele córki pewnego majętnego tamtejszego gospodarza. Wieczorem w czasie wesela, podjęto myśl zaproszenia na zabawę jeszcze kilku gospodarzy ze wsi. Dla dokonania tego, wysłano konno jednego z drużbów parobczaka Kazimierza Grucę. Zaledwie jednak ten znalazł się we wsi, napadło go 6-ciu chłopów i pobili drużbę do tego stopnia, że na miejscu ducha wyzionął. Morderstwo to wywołało popłoch w całej wsi, tem więcej, że nikt nie znał przyczyny morderstwa. Zandarmerja miejscowa aresztowała zaraz 5-ciu chłopów podejrzanych o zabicie Grucy, co do szóstego zaś, który zbiegł — jest na jego tropie. Dziś wyjechała do Rybnej komisja sądowo-lekarska dla odbycia śledztwa i sekcji zwłok. Nadmienić należy, że we wsi tej zaszedł już w roku bieżącym drugi wypadek morderstwa. Zabito tam włościanina nazwiskiem Siewiołek.

— PO ROZPRAWIE WASIŃSKIEGO. Zaraz po ogłoszeniu wyroku na członków szajki Wasińskiego, jedynie Schwetlich przyjął karę bez namysłu. Co do innych wnieśli obrońcy zażalenia nieważności, odwołanie lub zażądali trzech dni do namysłu. Wczoraj upłynął termin trzydniowy i zmieniła się sytuacja. Niektóre zażalenia cofnięto, a pozostano tylko przy odwołaniu się co do wymiaru kary. Michalski i Gottwald przyjęli wyrok, co do Wasińskiej cofnął dr Hlavaty zażalenie, a wniósł odwołanie co do wysokiego wymiaru kary. Odwołanie do wymiaru kary Wasińskiego wniósł jego obrońca dr Bromberg. Knobloch przyjął karę dwumiesięcznego więzienia, prosił tylko o zwłokę w odsiadywaniu kary. Tymczasem wypuszczono go na wolną stopę za złożeniem odpowiedniej kaucji.

— ZATARG z PROFESOREM. Wczoraj rano w Uniwersytecie lwowskim doszło do zatargu między słuchaczami prawa, a prof. Makarewiczem, który miał w niewłaściwy sposób postąpić z jednym ze słuchaczów w chwili, gdy ten w imieniu kolegów składał indeksy do podpisu. Krok ten prof. Makarewicza wywołał wśród młodzieży uniwersyteckiej oburzenie. Słuchacze prawa wysłali natychmiast deputację do rektora i dziekana, celem przedłożenia im swych zażaleń i postulatów, wśród których jest żądanie, by prof. Makarewicz przeprosił słuchaczów swoich oraz bezpośrednio obrażonego. Nadto obrażony słuchacz wyzwał profesora na pojedynek. Wczoraj wieczorem uchwalili na wiecu słuchacze prawa bojkotować wykłady prof. Makarewicza.

— RABUNKI KOLEJOWE w ROSJI. Jak donoszą pisma rosyjskie, prócz znanych milionerów braci Krasawinych, aresztowanych w Moskwie, na mocy oskarżenia ich o zorganizowanie bandy, która rabowała towary na kolejach, a o czem w swoim czasie donosiliśmy, obecnie stwierdzono, że udział w tych rabunkach przyjmował również i drugi moskiewski milioner, znany działacz społeczny i radny miasta—Bogdanow.

W d. 6 b m. w mieszkaniu i składach Bogdanowa dokonano niespodziewanej rewizji. Sędzia śledczy wykrył szereg dokumentów, stwierdzających, że Bogdanow systematycznie skupywał zrabowane na kolei ładunki i wogóle znajdował się w stałej łączności z zorganizowaną bandą rabusiów kolejowych.

Bogdanowa nie aresztowano—gdyż znajduje się obecnie za granicą.

Telegramy.

OPALANIE LOKOMOTYW ROPĄ.

WIEDEŃ. „Fremdenblatt“ donosi, że rozpoczęte wczoraj w ministerstwie kolei konferencje z zastępcami galic. producentów ropy, dziś będą zapewne ukończone. W jednym kierunku obrady dotąd doprowadziły już do zupełnego wyjaśnienia, mianowicie co do technicznej strony kwestji. Została ona rozstrzygnięta w tym kierunku, że ropa tylko w stanie odbenzynowanym może być użytą do opalania lokomotyw. Z powodu tego będzie zbudowany zakład do odbenzynowania kosztem około 2 milionów kor. i spodziewają się, że w jesieni, r. 1909 zakład ten będzie już mógł rozpocząć swą czynność. Co do natychmiastowego zawarcia umowy kupna 30.000 cystern i zawarcia kontraktu na 4—5 lat, rokowania jeszcze dalej trwają. Producenci proponują cenę 3·42, podczas gdy oferta ministerstwa jest niższą, jednakże dyferencje nieznaczne i producenci oświadczyli gotowość do dalszych koncesji w cenie. Należy się spodziewać, że w dzisiejszych obradach trudności zostaną usunięte, tak że opalanie lokomotyw kolei państw. ropą nastąpi w krótkim czasie.

LILPOP — OBŁĄKANY

WIEDEŃ. (Prywatnie) Aresztowany tu student tut. techniki Władysław Lilpop z Warszawy jest, jak podnoszą rodzice jego, znani fabrykanci we Warszawie, anormalny. Przed paru laty usiłował popełnić samobójstwo w Zakopanem, później był dłuższy czas umieszczony w zakładzie chorych nerwowych. Sąd wiedeński umieścił go w szpitalu dla ponownego zbadania jego stanu umysłowego. Rodzice oddali obronę jego Dr Hofmoklowi.

„FLOTTENVEREIN“

BERLIN. — Admirał naczelny floty niemieckiej, Köster, przyjął stanowisko prezesa Związku floty niemieckiej i z tego powodu ustępuje z przewodnictwa w kilku Związkach prowincjonalnych. Dzięki przyjęciu stanowiska prezesa przez Köstera, Związek istnieć będzie i nadal, jakkolwiek dotychczas wystąpiło z niego 140,000 członków.

RZĄD ROSYJSKI i UGODOWCY.

PETERSBURG. Półurzędowa „Rossija“ polemizując z artykułem, podpisanym przez Libera, a zamieszczonym w warszawskiem „Słowie“ pisze, iż działalność wspólna rządu ze społeczeństwem w Polsce jest obecnie niemożliwą (!) Teraz należy tylko z całą surowością tłumić (!) anarchję, a po ostatecznem uspokojeniu kraju będzie czas mówić o potrzebach ludności i roli stronnictw umiarkowanych w sprawie zaspokojenia tych potrzeb. Teraz potrzebny jest tylko wpływ moralny realistów na uspokojenie kraju, wzburzonego agitacją, zwłaszcza w drukowanem słowie. Taka praca może wydać realne rezultaty. Następnie „Rossija“ powtórnie stwierdza, iż otwarcie szkół kieleckich nastąpiło głównie skutkiem wcale nie przypadkowego zaufania rządu względem osób, które o to prosiły.

KONGRES ZWIĄZKU MIĘDZYPARLAMENT.

PETERSBURG. Na posiedzeniu Dumy odczytano pismo lorda Deardale, zapraszające posłów na kongres związku międzyparlamentarnego.

FLOTA ANGIELSKA.

LONDYN. Jak donosi „Daily News“, admirał Beresford przesłał admiralicji sprawozdanie tajne ze świeżo dokonanych manewrów floty angielskiej. Admirał twierdzi, że flota angielska nie byłaby w stanie obronić Anglji przed najazdem cudzoziemskim, gdyż nie posiada siły dostatecznej. Prócz tego wskazuje na poważne braki w wielu okrętach wojennych.

REWOLUCJA w PERSJI.

LONDYN. „Times“ donosi z Teheranu, że dziś uda się minister dworu szacha i minister spraw zagr. do poselstwa angiel., aby formalnie przeprosić imieniem rządu perskiego za obrazę poselstwa angiel. Szach wydał nowe zarządzenia, przyrzekające sprawiedliwą administrację i ustanowienie trybunałów sądowych.

Z MAROKKO.

LONDYN. (B. Reutera). Abdul Azis ma zamiar na czele 3000 kawalerji i 3000 piechoty opuścić Rabbat i udać się do Marakesz.

ZNIESIENIE NAUKI RELIGJI w SZKOŁACH RZYMSKICH.

RZYM. Rada miejska uchwaliła 57 głosami przeciw 3, zniesienie nauki religji w szkołach.

NIEMIECKA OPIEKA.

SZANGHAI. Niemiecki rząd zawiadomił rząd chiński, że żyjący w Chinach Turcy w przyszłości stać będą pod opieką Niemiec.

CUDZOZIEMCY w CHINACH.

SZANGHAI. Rząd japoński zapowiada, że na półwyspie Laotung, wszyscy cudzoziemcy będą dopuszczeni do wykonywania górnictwa.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.